

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
u.uh.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer: U2025/00711

Yttrande - PM avveckling av studiestartsstödet

Katrineholms kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Utbildningsdepartementets promemoria Avveckling av studiestartsstödet (U2025/00711) och lämnar följande yttrande.

Katrineholms kommun har analyserat regeringens förslag utifrån dess effekter på elevgrupper och kommunen. Möjligheten att erhålla studiestartsstöd har varit ett attraktivt alternativ till studielån för den grupp elever som kvalificerar sig till stödet då detta är ett bidrag som inte behöver återbetalas. Ansökningarna har därför varit många vilket medfört att de anslagna medlen ofta tagit slut under årets första del. De flesta som har sökt bidraget i tid har också fått detta beviljat.

Målgruppen är individer som har varit arbetslösa i minst 6 månader. Inom gruppen ska en prioritering ske utifrån bedömning att individen har en svag ställning på arbetsmarknaden med kort utbildningsbakgrund.

Incitamentet till stödet är primärt att underlätta för personer som har svårt att få jobb på grund av låg utbildning. Detta ska i förlängningen även kunna bidra till en stärkt kompetensförsörjning. Det ekonomiska stödet kan även medge att grupper som annars inte skulle ha studerat vågar ta steget till studier.

Då det är svårt att avgöra individens möjligheter till etablering på arbetsmarknaden blir prioriteringen svårbedömd. Precis som beskrivs i promemorian delar Katrineholms kommun uppfattningen att det finns uppenbar risk att stödet blir missriktat och inte alltid går till den individ som har störst behov av detsamma.

Då stödet endast går att få maximalt 50 veckor är det inget hållbart alternativ för längre studier som exempelvis vissa yrkespaket. Detta förtar lite effekten av att bidra till en ökad kompetensförsörjning då många inte hinner klart med en yrkesutbildning inom denna tidsram. Stödet kan heller ej kombineras med pengar från CSN vilket gör stödet mindre flexibelt i den bemärkelsen.

Katrineholms kommun kan se att avvecklingen av studiestartsstödet kan vara negativ för den enskilda individen som förlorar en möjlighet till alternativ finansiering av sina studier, men att det för elevkollektivet blir en större rättvisa på lika villkor. Vidare bedömer kommunen att en avveckling inte kommer att medföra minskade elevvolym. De som vill studera kommer till största delen att göra detta ändå, men med en annan finansiering.

För kommunens komvuxverksamhet skulle en avveckling av studiestartsstödet innebära att ett arbetsmoment försvinner. Arbetet med att bedöma om en individ kvalificerar sig för att söka stödet upplevs många gånger som godtycklig och bedömningen grundas bara på vad individen själv uppger. Prioriteringen inom gruppen som söker stödet blir därför svårhanterlig och tenderar i förlängningen att mer bli av "först till kvarn-principen". Komvux ser därför avvecklingen som positivt då det innebär ett frigörande av vissa personella resurser.